

Tobija

¹ Povijest Tobita, sina Tobielova, sina Ananielova, sina Aduelova, sina Gabaelova, potomka Asielova, iz plemena Naftalijeva - ² koji je u vrijeme Šalmanasara, kralja asirskoga, bio odveden u sužanstvo iz Tisbe, koja se nalazi južno od Kedeša Naftalijeva, u Gornjoj Galileji, nešto poviše Hasora. ³ Ja, Tobit, hodio sam putovima istine i pravde svega svog života. Udjelio sam mnogo milostinje svojoj braći i ljudima koji su došli sa mnom u Ninivu, zemlju Asiraca. ⁴ Dok sam se, u vrijeme svoje mladosti, još nalazio u domovini, u zemlji Izraelovojo, sve se pleme Naftalija, oca mojega, bilo udaljilo od doma Davidova i od Jeruzalema, izabrana među svim plemenima Izraelovim da bi u njemu prinosili svoje žrtve. Zbog toga je i bio podignut i posvećen Hram, Prebivalište Svevišnjega, za sva vjekovita pokoljenja. ⁵ Ali su se sva plemena okrenula, pa i pleme oca moga Naftalija, i prinosila su žrtve teletu što ga bijaše načinio Jeroboam, kralj izraelski, u Danu, na brdima galilejskim. ⁶ Često sam tako, za svetkovinu, sam išao u Jeruzalem, da se poklonim, kako je propisano svemu Izraelu zauvijek, noseći prvine i desetine plodina i vunu prve postrižine. ⁷ Predavao sam sve to svećenicima, sinovima Aronovim, za žrtvenik; od svih plodova davao sam desetinu sinovima Levijevim, koji vrše

službu u Jeruzalemu, i prodavao odgovarajući dio druge desetine te utržak trošio svake godine u Jeruzalemu. ⁸ Najposlije, poklanjao sam treću desetinu onima kojima je pripadala, kao što mi bijaše naredila Debora, moja baka, budući da sam iza oca ostao siroče. ⁹ Kad postadoh zreo čovjek oženih se Anom, djevojkom iz svoga plemena, i dobih s njome sina Tobiju. ¹⁰ Kad sam kao sužanj došao u Ninivu, sva moja braća, a tako i moji suplemenici, blagovahu jela poganska; ¹¹ a ja sam otklanjao da ih jedem. ¹² Misli sam i srce upravlja Bogu svome, ¹³ i zato me Svevišnji nagradi milošću i naklonošću Šalmanasara, komu postadoh upraviteljem dobara. ¹⁴ Poslije toga išao sam u Mediju, gdje sam za nj kupovao sve do njegove smrti i ondje pohranih deset srebrenih talenata u Gabaela, Gabrijeva brata, u Ragesu, gradu medijskom. ¹⁵ Ali kada Šalmanasar umrije, zakralji se mjesto njega Sanherib, njegov sin. Ceste njegove postadoše opasne i ja više nisam mogao ići u Mediju. ¹⁶ U vrijeme Šalmanasarovo dijelio sam obilno milostinju svojoj braći: ¹⁷ hranio sam gladne, odijevao gole, kad bih vidio koga od roda svoga ubijena pa bačena izvan zidina Ninive, brižno bih ga ukopao. ¹⁸ Sahranjivao sam potajno one koje je ubio kralj Sanherib, natjeran na povlačenje iz Judeje. Uistinu, ubio ih je mnogo u svome gnjevu: po naređenju kraljevu tražili su mrtva tijela, ali ih ne mogahu naći. ¹⁹ Onda jedan iz Ninive ode kralju te me tuži da sam ja onaj koji ih pokopava; a ja se

tada utajah. Doznavši da me traže kako bi me pogubili, uplašen se udaljih. ²⁰ Zaplijenili su mi sva dobra i ne osta mi ništa do žene Ane i sina Tobije. ²¹ Nije prošlo ni pedeset dana kadli kralja ubiše njegova dva sina; poslije toga pobjegoše u planinu Ararat, a zakralji se mjesto njega sin mu Asarhadon. On na čelo državne riznice i čitave uprave postavi Ahikara, sina mogu brata Anaela. ²² Ahikar se zauze za me i ja se vratih u Ninivu. Ahikar je Sanheribu, kralju asirskom, bio peharnik, čuvar državnog pečata, upravitelj i rizničar. Asarhadon ga imenova na sve te dužnosti ponovo. A bijaše Ahikar moj bratić.

2

¹ Kad sam se dakle sa svojom ženom Anom i sa sinom Tobijom opet našao na svome, bijaše mi na Pedesetnicu, a to je Blagdan sedmica, priređen lijep objed i ja sjedoh da blagujem. ² Vidjevši ona mnoga jela, rekoh sinu: "Idi i dovedi jednoga od naše braće na koga naiđeš a koji se sjeća Gospodina. Eto, čekat ću te!" ³ Kad se sin vratio, kaza: "Oče, jedan od našega roda zadavljen je i bačen na trg." ⁴ A ja, ništa i ne okusiv, skočih na noge i unesoh onoga mrtvaca u jednu kuću, gdje moguše ostati sve do zalaza sunca. ⁵ Potom se vratih, umih se i pojedoh svoj objed u žalosti. ⁶ Sjetih se Amosova proročanstva: "Svetkovine vaše u tugu će se pretvoriti, a radosti vaše kuknjavom će postati." I zaplakah. ⁷ Kad je sunce zašlo, odoh, iskopah raku i sahranih mrtvoga. ⁸ Susjedi mi se rugali i govorili: "Zar se ne boji da će ga zbog toga

ubiti? Jednom se izvukao, a sad opet pokopa mrtvace.” ⁹ Iste noći, poslije onog ukopa, vratih se kući, a kako bijah nečist, legoh kraj zida u vrtu; bilo je toplo pa sam spavao otkrivena lica. ¹⁰ Nisam znao da je u zidu bila ptičica. I kako mi oči bijahu otvorene, padaoše mi tople ptičje izmetine u oči i od toga dobih bijele mrlje. Išao sam liječnicima, ali mi ne mogoše pomoći. Uzdržavao me Ahikar dok ne ode u Elimaidu. ¹¹ Moja je žena Ana odonda zarađivala ručnim radom: prela je i tkala. ¹² Kad bi gospodarima obavila posao, platili bi joj. Sedmoga ožujka dovrši tako jedan rad i posla ga gospodarima. Oni joj sve isplatiše i povrh toga pokloniše jare. ¹³ Kad ga dovede, jare poče večati. Upitah ženu: “Odakle ti jare? Da možda nije ukradeno? Vrati ga gospodarima, jer nije dopušteno jesti što je ukradeno.” ¹⁴ A ona odgovori: “Dadoše mi ga kao dar povrh plaće.” Ali ja nisam vjerovao, nego sam joj, naljutivši se na nju, svejednako govorio da ga vrati gospodarima. A ona onda odgovori: “Gdje su tvoje milostinje i tvoja dobra djela? Eto, vide se na tebi!”

3

- ¹ Ojađen zaplakah i počeh moliti pun tuge:
- ² “Pravedan si, Gospode, sva su tvoja djela i svi tvoji putovi milosrđe i istina: ti si sudac svijeta.
- ³ Spomeni me se i pogledaj na me: ne kažnjavaj me zbog mojih grijeha ni zbog prijestupa otaca mojih, koji su griješili pred tobom. ⁴ Uistinu smo prestupili zapovijedi tvoje te si nas prepustio pljački, zatočenju, smrti i porugi među svim

narodima među koje si nas razasuo. ⁵ Pravedni su tvoji sudovi zbog grijeha što ih činih ja i moji oci, jer se nismo držali tvojih zapovijedi, nismo u istini hodili pred tobom. ⁶ Sad postupaj sa mnom po svojoj volji, odluči se da prihvatiš moj duh, da umrem i postanem zemlja. Jer mi je bolje umrijeti nego živjeti i slušati lažne prijekore i gorčinu u duši kÓupiti. Zapovjedi da budem oslobođen od ove pokore pa da odem u prostore vječne: ne odvrći lica svoga od mene.”

⁷ Istoga dana i Sari, kćeri Raguelovojoj, u Ekbatani Medijskoj, dogodi se te je izruži jedna sluškinja njezina oca ⁸ zbog toga što je sedam muževa za koje Sara bijaše pošla pakosni zloduh Asmodej ubio prije nego što su ušli k njoj. Reče joj ona sluškinja: “Jest, ubijaš svoje muževe! Sedam si ih imala, a ne bijaše ti sreće ni s jednim.

⁹ Zašto nas kažnjavaš? Ako su umrli, poteci za njima! Nikad mi ne vidjele ni tvoga sina ni tvoje kćeri!” ¹⁰ Kad je Sara to čula, veoma se ražalostila. Plaćući je otisla u očevu sobu, u nakani da se objesi. Ali onda, promislivši, reče u sebi: “Zar da mi oca kude i da mu predbacuju: 'Imao si jedinu, ljubljenu, kćer, pa ti se, na nesreću, i ona objesila.' Starog bih oca svoga rastužila i gurnula u carstvo mrtvih. Ne, neću se objesiti: bolje mi je moliti Boga da mi udijeli smrt da nikad više ne čujem ovakvih uvreda.” ¹¹ I raskrilivši ruke kraj prozora, pomoli se ovako: “Blagoslovljen, Bože milosrđa, i blagoslovljeno tvoje Ime navijeke! Blagoslivlju te sva tvoja djela zauvijek. ¹² Obraćam, Gospode, lice svoje k

tebi i oči upirem u te. ¹³ Zapovijedi, Gospode, da podjem s ove zemlje i da više nikada ne čujem one uvrede. ¹⁴ Ti znaš, Gospode, da sam čista od svakoga grijeha s čovjekom ¹⁵ i da nisam uprljala ime svoje, ni ime oca svojega u zemlji sužanstva. Jedina sam kći u oca, nema on drugoga djeteta koje bi ga naslijedilo, niti kakva brata blizu, niti rođaka koga bih čekala. Sedam sam muževa već izgubila: tÓa čemu bih još živjela? Ne želiš li mi smrt udijeliti, svrni onda pogled na me i smiluj se da nikad više ne čujem onih uvreda.” ¹⁶ Obje molitve bijahu uslišane pred Slavom Gospodnjom. ¹⁷ I bi poslan Rafael, anđeo Gospodnji, da ih oboje izliječi: da skine bijele mrlje s Tobita i vid mu vrati; a Saru, kćer Raguelovu, da dade za ženu Tobiji, sinu Tobitovu, te da okuje pakosnog zloduha Asmodeja: jer je ona Tobiji bila namijenjena. U isto vrijeme Tobit se vrati u svoju kuću, a Sara, kći Raguelova, siđe iz gornje sobe.

4

¹ Toga dana Tobit se sjeti novca što ga bijaše pohranio kod Gabaela, u Ragesu Medijskom. ² I reče u sebi: “Zazivao sam smrt; zašto ne bih radije dozvao Tobiju, svoga sina, da mu kažem to o novcu prije nego umrem?” ³ Dozvavši ga, reče mu: “Sine, kada umrem, pristojno me pokopaj. Poštuj svoju majku, ne ostavljam je svega svog života, čini sve što će joj biti milo i nemoj je žalostiti. ⁴ Sjeti se, sine, da se ona suočila s mnogim opasnostima dok si joj bio u krilu. A kad umre, sahrani je pokraj mene u istome

grobu. ⁵ Svakog dana, sine, sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj griješiti ili kršiti njegovih zapovijedi. Čini pravedna djela svega svog vijeka i ne kroči putovima nepravde. ⁶ Jer ako činiš po istini, uspijevat ćeš u djelima svojim, kao svi oni koji čine pravdu. ⁷ Djeli milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto. Ne okreći lica od siromaha, pa ni Bog neće okrenuti lica od tebe. ⁸ Od onoga što imaš i prema tome koliko imaš dijeli milostinju: imaš li malo, daj malo, ali ne okljevaj dati milostinju. ⁹ Jer dobar polog spremаш sebi za dan potrebe. ¹⁰ Udijeljena milostinja oslobađa od smrti i ne dopušta da odeš u mrak. ¹¹ Jer milostinja je mio dar pred licem Svevišnjega. ¹² Čuvaj se, sine, svakoga preljuba. I pazi da ti žena bude iz plemena tvojih otaca; ne uzimaj za ženu tuđinku koja ne pripada koljenu tvoga oca, jer mi smo sinovi proročki. Noa, Abraham, Izak, Jakov naši su oci odiskona; sjeti se, sine, da su svi oni uzeli žene među svojom braćom i da su bili blagoslovljeni u svojoj djeci, njihovo potomstvo dobit će zemlju u naslijedstvo. ¹³ I onda, sine, ljubi svoju braću i nemoj se uzoholiti u srcu pred svojom braćom, ni pred sinovima i kćerima svoga naroda, skanjujući se da odabereš ženu između njih! U oholosti leži mnoga propast i nemir, a od dangube samo je šteta i bijeda, jer je nerad majka gladi. ¹⁴ Neka ničija zarada ne prenoći kod tebe, nego je isplati odmah. Budeš li služio Bogu, platit će ti se. Razmišljaj, sine, o svakome svom djelu i lijepo se vladaj. ¹⁵ Ne

čini nikome što bi tebi samomu bilo mrsko. Ne pij vina do pijanosti; neumjerenost uklanjaj sa svoga puta. ¹⁶ Dijeli svoj kruh s gladnima, a svojom odjećom odjeni gologa. Sve što ti je suvišno daj drugima, a kada dijeliš milostinju, neka ti oko ne bude stisnuto. ¹⁷ Metni svoj kruh na grob pravednih i ne daj ga grešnicima. ¹⁸ Obraćaj se uvijek onome tko je mudar i ne odbacuj korisna savjeta. ¹⁹ U svakoj prilici hvali Gospoda Boga i moli ga da ti upravlja putove, da sve tvoje staze i namjere dobro završe. Jer nijedan narod ne posjeduje mudrosti: Bog je onaj koji udjeljuje svako dobro, ponižava kako hoće, sve do dna carstva mrtvih. Sjeti se, sine, mojih pouka: neka ti se nikada iz srca ne izbrišu. ²⁰ A sada ču te, sine, uputiti glede onih deset srebrnih talenata koje sam pohranio u Gabaela, sina Gabrijeva, u Ragesu Medijskom. ²¹ Ne plaši se, sine, što smo osiromašili. Bit ćeš bogat budeš li se bojao Boga, klonio se svakoga grijeha i vršio ono što je Bogu milo.”

5

¹ Tobija odgovori ocu: “Oče moj, učinit ću sve što si mi naredio. ² Samo, kako ću preuzeti novac kad ne znam onoga u koga je pohranjen.” ³ Onda mu otac dade zadužnicu i reče: “Potraži čovjeka koji će ići s tobom, a ja ću ga nagraditi. Idi, dakle, i podigni novac.” ⁴ Tobija ode da potraži takva čovjeka i nađe Rafaela. Tobija nije znao da je to anđeo Božji. ⁵ I upita ga: “Bi li htio sa mnom u Rages Medijski? Znaš li put onamo?” ⁶ Anđeo mu odvrati: “Bih. Poći ću s tobom. Znam put,

bijah već gost našega brata Gabaela.” ⁷ Tobija mu reče: “Počekaj da javim ocu.” ⁸ Andeo mu kaza: “Idi i ne zadržavaj se.” ⁹ Onda Tobija ode ocu te mu reče: “Evo, našao sam onoga koji će ići sa mnom.” A otac će mu: “Dovedi ga meni da čujem kojemu plemenu pripada i je li pouzdan da ti bude pratilac.” ¹⁰ Tobija ga zovnu, pa kad on uđe, zagrliše se. ¹¹ Onda ga Tobit upita: “Brate, kojemu rodu i kojoj obitelji pripadaš? Kaži mi!” ¹² On mu odgovori: “Tražiš li rod i obitelj ili nekoga koji će za nagradu pratiti tvoga sina?” Tobit će mu na to: “Brate, hoću da znam koji su ti preci i kako se zoveš.” ¹³ A on će: “Ja sam Azarja, sin Ananije, najstarijeg od tvoje braće.” ¹⁴ Tobit mu kaza: “Dobro mi došao! I ne ljuti se na me zato što sam htio doznati za tvoj rod i za tvoje ime. Ti si dakle moj brat iz ugledna i plemenita roda. Poznavao sam dobro i Ananiju i Jatana, sinove velikog Semeja, kad smo išli zajedno u Jeruzalem da se poklonimo i prikažemo prvine i desetine plodina. Oni nisu nikada zašli na stranputicu. Braća su ti ljudi valjani. Pripadaš plemenitu rodu.” ¹⁵ Ali mi kaži kakvu ču ti nagradu dati: jednu drahmu na dan i sve što je potrebno tebi i mome sinu.” ¹⁶ I još ču ti dodati nešto povrh plaće kad se vratite živi i zdravi.” ¹⁷ Dogovoriše se tako. A onda kaza Tobiji: “Spremi se i sretan vam put obojici!” Sin spremi sve za put. I reče mu njegov otac: “Idi s ovim čovjekom, a Bog koji na nebu stoluje udijelio vam sretno putovanje i andeo njegov pratio vas!” ¹⁸ Ali Ana, majka Tobijina, zaplaka i ukori Tobita: “Zašto si dopustio da nam sin ode?

Nije li on štap naših ruku kad ulazi i izlazi pred nama? ¹⁹ Ne bilo toga novca, smeće je prema našem sinu. ²⁰ Ta ovo što nas je Bog ostavio u životu - dosta nam je.” ²¹ Tobit joj odgovori: “Ne govori tako, sestro. Vratit će se on živ i zdrav i tvoje će ga oči opet ugledati. ²² Ta prati ga dobar anđeo i njegovo će putovanje biti sretno, vratit će se živ i zdrav.” ²³ Onda ona prestade plakati.

6

¹ A sin išao s anđelom i pas za njima. Predvečer stigoše do rijeke Tigrisa i tu provedoše noć. ² Potom momak siđe u rijeku da se okupa, kad najednom skoči iz vode velika riba i htjede ga proždrijeti. ³ Anđeo mu reče: “Uhvati ribu.” Nato se momak dočepa ribe te je izvuče na suho. ⁴ Onda mu anđeo kaza: “Raspori ribu, izvadi joj srce, jetru i žuč i dobro ih čuvaj jer su koristan lijek.” ⁵ Momak izvrši što mu je anđeo naredio. I pošto su ribu ispekli, pojedoše je, ⁶ a onda nastaviše put dok se ne primakoše Ekbatani. ⁷ Mladić potom upita anđela: “Brate Azarja, čemu će služiti riblja jetra, srce i žuč?” ⁸ A on odgovori: “Srce i jetra služe kad koga muči demon ili zao duh: treba to pred takvim, bio muškarac ili žena, spaliti, i nikad ga zao duh više neće mučiti. ⁹ A žuč se uzima da se njome premažu oči na kojima su bijele mrlje, tako te bolesnik ozdravi.” ¹⁰ Kad bijahu blizu Ekbatane, ¹¹ anđeo reče mladiću: “Brate, noćas ćemo prenoći kod Raguela; on ti je rođak, a ima jedinicu kćer koja se zove Sara. ¹² Ja ću gledati da ti je dadu za ženu, jer tebi pripada njezino

nasljedstvo: jedini si od njezina roda, djevojka je lijepa i razborita. ¹³ Sad me poslušaj: govorit će u njenu ocu, i kad se vratimo iz Ragesa, proslavit ćemo svadbu. Jer ja znam da je Raguel, prema Mojsijevu zakonu, ne može dati drugome, a kad bi to uradio, zasluzio bi smrt, jer ti imaš pravo na nasljedstvo pred svakim drugim.” ¹⁴ Onda mladić kaza anđelu: “Brate Azarja, čuo sam da je djevojka već bila dana sedmorici ljudi i da su svi nađeni mrtvi u svadbenoj sobi: ¹⁵ jedinac sam u oca; bojim se da će, odem li k njoj, umrijeti kao i oni prije mene; jer nju ljubi neki demon koji ne čini zla drugima, osim onima koji joj se približe. Bojim se da ne umrem i da za sobom, zbog žalosti, ne povučem u grob svoga oca i svoju majku, a nemaju drugoga sina da ih sahrani.” ¹⁶ Anđeo mu reče: “Ne sjećaš se kako ti je otac naredio da uzmeš za ženu samo onu koja pripada tvome rodu? Zato me poslušaj, brate: ona će biti tvoja žena, a ti se ne osvrći na demona, jer će još noćas biti tvoja. ¹⁷ Kad budeš ušao u svadbenu sobu, uzet ćeš tamjanova pepela i metnut ćeš na nj malo ribljeg srca i jetre; kad tako okadiš, demon će očutjeti vonj i pobjeći će i neće se više vratiti. ¹⁸ Kad se htjedneš približiti k njoj, bdijte oboje i dozivajte milostivog Boga: on će vas spasiti i smilovati vam se. Ne boj se: ona ti je bila dosuđena oduvijek, ti ćeš je spasiti; ona će poći s tobom i mislim da ćeš s njom imati poroda.” Kad je Tobija čuo sve to, odmah mu ona omilje i njegova se duša privinu uz njezinu.

7

¹ Onda uđoše u Ekbatanu i podješe prema kući Raguelovoj. Sara im dođe u susret, pozdravi ih i oni nju pozdraviše, pa ih ona uvede u kuću. ² Raguel reče Edni, svojoj ženi: "Kako li je ovaj samo nalik na Tobita, moga rođaka!" ³ Raguel ih zapita: "Odakle ste, braćo?" Odgovoriše mu: "Mi pripadamo Naftalijevim sinovima koji su bili prognani u Ninivu." ⁴ Kaza im on: "Poznajete li Tobita, brata našega?" Oni odgovoriše: "Poznajemo ga." ⁵ Onda ih upita: "Je li dobro s njime?" Oni odgovoriše: "Živ je i dobro je." Tobija nadoda: "To je moj otac." ⁶ Nato ga Raguel zagrli, poljubi ga suznih očiju i blagoslovi ga čudeći se: "Ti si dakle sin onoga plemenitog i dobrog čovjeka." Doznavši da je Tobit izgubio vid, ražalosti se i zaplaka. ⁷ I žena mu Edna i kći Sara zaplakaše i primiše ih spremno. ⁸ Potom zaklaše ovna i pripremiše jela u izobilju. ⁹ Tobija kaza Rafaelu: "Brate Azarja, govori o onome o čemu si mi pripovijedao na putu." ¹⁰ Andeo prozbori o tom s Raguelom, a on će Tobiji: "Jedi, pij i budi veseo, jer tebi pripada moja kći. Ipak ti moram otkriti istinu: ¹¹ već bijah svoju kćer dao sedmorici, ali kad joj se približiše, svi noću pomriješe. Ali ti sada budi veseo." ¹² Tobija odgovori: "Neću ništa okusiti dok se ne odlučite i ne izvršite što treba." Nato mu Raguel kaza: "Uzmi je od ovoga časa po pravdi: ti si njezin brat i ona pripada tebi. Milosrdni Bog neka vam udijeli sreću." ¹³ Zatim pozva Saru, svoju kćer; uzevši je za ruku, dade je kao zaručnicu Tobiji

govoreći: "Evo, uzmi je prema Mojsijevu zakonu i odvedi je k svome ocu." I blagoslovi ih. ¹⁴ Onda pozva Ednu, ženu svoju. Dohvativši list, napisa ugovor i udari pečat. Potom počeše blagovati. ¹⁵ Nakon toga pozva Raguel Ednu, ženu svoju, i reče joj: "Sestro, pripremi drugu sobu i uvedi je." ¹⁶ Ona uradi kako joj je zapovjedio i uvede je. Kći zaplaka. ¹⁷ Vidjevši suze svoje kćeri, kaza joj: "Budi hrabra, kćerko: Gospodar neba i zemlje neka te nagradi milošću za tvoju bol. Budi hrabra, kćerko!"

8

¹ Kad su povečerali, uvedoše Tobiju k Sari. ² On se, ulazeći k njoj, sjeti Rafaelovih riječi: uze tamjanova pepela, metnu na nj riblje srce i jetru i okadi. ³ Tek što demon očutje vonj, pobježe u Gornji Egipat, a anđeo ga ondje okova. ⁴ Kako su se zatvorili u sobu, Tobija ustade s postelje i reče: "Ustaj, sestro, molimo se da nam se Bog smiluje." ⁵ Onda se Tobija poče moliti: "Blagoslovjen da si, Bože naših otaca, blagoslovljeno sveto i slavno ime tvoje u sve vijeke! Blagoslivljala te nebesa i sva tvoja stvorenja u sve vijeke! ⁶ Ti si stvorio Adama i dao mu pomoćnicu Evu: od njih je proizašao ljudski rod. Ti si rekao: 'Nije dobro da čovjek bude sam; načinimo mu pomoćnicu sličnu njemu.' ⁷ Gospode, ne uzimam zbog pohote ovu svoju sestruru nego po istini. Smiluj mi se i učini da s njom doživim starost." ⁸ I zajedno rekoše: "Amen, amen." ⁹ I zaspase oboje te noći. ¹⁰ A Raguel usta i podje da iskopa raku misleći: "Ako i on umre." ¹¹ Raguel se

vrati u svoju kuću ¹² i kaza Edni, ženi svojoj: "Pošalji jednu od sluškinja da vidi je li živ. Ako je umro, pokopajmo ga odmah da nitko ne sazna." ¹³ Sluškinja otvori vrata, uđe i nađe kako oboje spavaju. ¹⁴ Izađe i javi im: "Dobro je, živ je." ¹⁵ Nato Raguel zahvali Bogu: "Blagoslovjen da si, Bože, svakim blagoslovom čistim i svetim. Blagoslivljeni te sveti tvoji i sva tvoja stvorena! Svi anđeli i svi izabranici tvoji blagoslivljeni te u sve vijeke! ¹⁶ Blagoslovjen jer si me razveselio i jer se nije dogodilo čega se bojah, nego si nam iskazao svoje bogato milosrđe. ¹⁷ Blagoslovjen jer si se smilovao ovoj djeci što su jedina. Izlij na njih svoje milosrđe, Gospode, podari im da zavše život u zdravlju, sa srećom i milosrđem." ¹⁸ A zatim zapovjedi kućnoj čeljadi da zatrpuju raku. ¹⁹ Tada priredi gozbu koja je trajala četrnaest dana. ²⁰ Prije nego što su izminuli svadbeni dani, Raguel uze zaklinjati Tobiju: "Ne idi na put dok se ne navrši četrnaest svadbenih dana, ²¹ a onda primi polovicu imutka i vrati se živ i zdrav svome ocu. Drugi ćeš dio dobiti poslije moje i ženine mi smrti."

9

¹ Onda Tobija pozva Rafaela i reče mu: ² "Brate Azarja, uzmi sa sobom jednog slугu i dvije deve pa idi Gabaelu u Rages koji se nalazi u Mediji: uzmi od njega novac pa dovedi i njega na pir, ³ jer me Raguel zaklinjao da ne odlazim. ⁴ Znaš da moj otac broji dane, pa budem li se mnogo zadržavao, bit će zabrinut veoma." ⁵ Tada Rafael ode. Provede noć u Gabaela i dade mu

obveznicu. Gabael izvuče zapečaćene vrećice te mu ih izruči. ⁶ Brzo se krenuše obojica i dođoše na pir. Tobija blagoslovi svoju ženu.

10

¹ A otac Tobijin brojio svaki dan. I kad je prošlo vrijeme za povratak a sina ne bijaše, ² reče Tobit: "Možda su odbijeni? Ili je možda umro Gabael pa novac nije predan?" ³ I rastuži se veoma. ⁴ Kaza mu žena: "Dijete je stradalo kad ga tako dugo nema." ⁵ I poče jadikovati: "Kako da ne budem zabrinuta, dijete moje, kad sam ti dopustila da odeš, svjetlo očiju mojih!" ⁶ Tobit je stade tješiti: "Šuti, ne govori: njemu je dobro." ⁷ Ona mu odgovori: "Šuti ti i ne zavaravaj me; znam ja, stradalo je dijete moje." Svakog je dana izlazila na cestu kojom je sin krenuo na put; danju ne bi ni dodirnula jela, a noću nije prestajala jadikovati za svojim Tobijom. Kad prođe četrnaest dana svadbenih za kojih Raguel zaklinjaše Tobiju da ostane, ⁸ Tobija kaza Raguelu: "Pusti me da idem, jer su već otac moj i majka moja izgubili nadu da će me još ugledati." ⁹ Tast ga zamoli: "Ostani kod mene, a ja ću se pobrinuti da pronađem nekoga koji će ocu tvome donijeti vijesti o tebi." Ali mu Tobija odvrati: "Ne, nego me pusti da idem k ocu svome!" ¹⁰ Raguel onda ustade, preda mu Saru, njegovu ženu, i polovicu imutka, sluge, stoku i novac. ¹¹ Pošto ih je blagoslovio, oprosti se s njima govoreći: "Djeco, Bog nebeski nek' vam udijeli sreću još prije nego što umrem."

¹² A svojoj kćeri kaza: "Poštuj svekra i svekrvu: oni su ti sada roditelji. I da čujem samo dobre vijesti o tebi." I poljubi je. ¹³ Onda Edna reče Tobiji: "Ljubljeni brate moj, nek' ti Gospodar neba dade sretan povratak, a meni neka udijeli milost da vidim djecu koju ćeš imati s mojoj Sarom, da osjetim radost pred Gospodom. Evo, predajem ti kćer svoju na čuvanje: ne žalosti je." ¹⁴ Zahvalivši Bogu što mu je udijelio sretan put i poželjevši blagoslov Raguelu i Edni, ženi njegovoj, Tobija krenu.

11

¹ Nastaviše put dok se ne približiše Ninivi. ² Onda Rafael kaza Tobiji: "Ne znaš li, brate, u kakvu si stanju ostavio oca svoga? ³ Potrčimo nas dvojica prije tvoje žene i priredimo kuću: ⁴ uzmi u ruku riblju žuč." Krenuše, a pas za njima. ⁵ Dotle je Ana sjedila i gledala na put ne bi li ugledala svoje dijete. ⁶ Izdaleka ga opazi pa reče Tobitu: "Evo, vraća se sin tvoj i čovjek koji ga pratio." ⁷ A Rafael reče Tobiji: "Znam da će otac tvoj otvoriti oči. ⁸ Ribljom žuči namaži njegove oči, a on će ih, očutjevši svrbež, protrljati i tako skinuti s njih bijele mrlje i tebe vidjeti." ⁹ Dotle se Ana, potrčavši naprijed, baci u zagrljaj sinu svome i reče mu: "Opet te vidim, sine moj! Od ovoga časa mogu mirno umrijeti!" Nato oboje zaplakaše. ¹⁰ Tobit iziđe na vrata i spotaće se, ali sin potrča k njemu ¹¹ i pridrža ga, razmaza žuč oču preko očiju i kaza: "Hrabro, oče moj!" ¹² Kad ga oči zasvrbeže, protrlja ih,

a iz očnjih mu se kutića oljuštiše bijele mrlje.
 13 Ugledavši sina, zagrli ga, zaplaka i probesjedi:
 14 "Blagoslovljen da si, Bože, blagoslovljeno twoje
 ime uvijeke i blagoslovljeni svi twoji sveti anđeli!
 Jer si me udario pa se smilovao na me: evo
 gledam svoga sina Tobiju!" 15 Njegov sin, sav
 sretan, uđe u kuću te izvijesti oca o velikim
 događajima što su mu se zbili u Mediji. 16 Tobit,
 prepun radosti i blagoslivljajući Boga, podje u
 susret snahi, prema vratima Ninive. Oni koji
 su ga vidjeli kako hoda bijahu zadivljeni što je
 progledao, a Tobit priznavaše pred njima da mu
 se Bog smilovao. 17 Kada Tobit dođe do Sare,
 snahe svoje, pozdravi je govoreći joj: "Dobro
 došla, kćeri moja! Blagoslovljen Bog koji te
 doveo k nama! I neka su ti blagoslovljeni i otac
 i majka!" 18 I velika radost obuze svu braću
 njegovu u Ninivi. 19 A dodoše i Ahikar i njegov
 nećak Nasbas pa se Tobijina svadba u veselju
 slavila sedam dana.

12

1 Potom Tobit pozva Tobiju, sina svoga, i reče
 mu: "Sine, pobrini se za plaću čovjeku koji je
 išao s tobom; a treba mu dati i štogod povrh
 toga." 2 Sin odgovori: "Neću štetovati dadem
 li mu i polovicu onoga što sam donio, 3 jer me
 doveo k tebi zdrava, izlijeo moju ženu, podigao
 moj novac, a onda i tebi vratio zdravlje." 4 Starac
 odgovori: "To mu s pravom pripada!" 5 Onda
 pozva anđela i kaza mu: "Uzmi polovicu od
 svega onoga što ste donijeli." 6 Tada anđeo pozva
 njih dvojicu u stranu i reče im: "Blagoslivljajte

Boga, hvalite ga i veličajte, hvalite ga pred svim živima zbog onoga što je za vas učinio. Lijepo je hvaliti Boga i uznositi ime njegovo; bogobojazno razglašavati djela njegova. ⁷ Lijepo je čuvati tajnu kraljevu, ali je slavno otkrivati djela Božja. Činite dobro, i neće vas zlo snaći. ⁸ Dobra je molitva s postom, s milostinjom i s pravednošću. Bolje je malo s pravednošću nego mnogo s nepravdom. Bolje je dijeliti milostinju nego sabirati u hrpe zlato. ⁹ Milostinja oslobađa od smrti, ona čisti od svakoga grijeha. Koji dijele milostinju i čine pravednost napunit će se života, ¹⁰ a koji griješe bit će dušmani životu svome. ¹¹ Neću vam sakriti ništa: kazah već da je lijepo čuvati tajnu kraljevu, ali je slavno otkrivanje Božjih djela. ¹² I kad ste molili ti i twoja snaha Sara, ja sam nosio vaše molitve Svetome; kad si ti pokapao mrtve, i ja sam bio uza te; ¹³ kad se nisi skanjivao da ustaneš i prekineš svoj ručak da bi pokopao onog mrtvaca, nije mi bilo skriveno da vršiš dobro djelo; i bio sam s tobom. ¹⁴ Sada, Bog me poslao da izlijjećim tebe i twoju snahu Saru. ¹⁵ Ja sam Rafael, jedan od sedmorice svetih anđela koji na nebesima donose molitve svetih i stupaju pred Slavom Svetoga!“ ¹⁶ Njih se dvojica preplašiše i padaše ničice, jer ih zahvati velik strah. ¹⁷ Ali im anđeo reče: “Ne plašite se! Mir s vama! Blagosliviljajte Boga uvijeke! ¹⁸ Ta ja ne dođoh jer se meni svidjelo, nego po zapovijedi Boga našega: zato ga blagosliviljajte uvijeke. ¹⁹ Sve sam dane dopuštao da me vide vaše oči, ali nisam ni jeo ni pio: vi ste motrili

samo privid. ²⁰ Sada hvalite Boga, a ja se vraćam onome koji me i poslao. Zapišite u knjizi sve što se zabilo.” ²¹ Onda oni ustadoše, ali ga više ne vidješe. Hvalili su velika i čudesna djela Božja i pripovijedali kako im se ukazao anđeo Gospodnji.

13

¹ Tobit potom napisala molitvu u radosti i reče:
² “Blagoslovjen Bog, koji živi uvijeke, i njegovo kraljevstvo! Jer on kažnjava i prašta, dovodi u Podzemlje i odande izvodi, i nema toga tko bi izmakao njegovo ruci. ³ Hvalite ga, sinovi Izraelovi, pred poganim, jer vas je on među njih rasuo. ⁴ Objavljujte njegovu veličinu uzdižući ga nad sve živo, jer on je naš Gospod i Bog, on je naš otac za sve vjekove. ⁵ On nas kažnjava zbog naših zlih djela, ali će se opet smilovati na nas i sabrati nas iz svih naroda među koje smo razasuti. ⁶ Obratite se k njemu svim srcem svojim i svom dušom svojom da činite pred njim istinu, i on će se okrenuti k vama, i neće skrivati lica svoga od vas. ⁷ Gledajte što učini s vama, na sva ga usta slavite i hvalite, blagoslivljajte Gospoda pravde i uzvisujte kralja vjekova. ⁸ Ja ga u zemlji progonstva hvalim i očitujem njegovu moć i veličinu grešnom narodu. Obratite se, grešnici, i činite pravdu pred njim. Tko zna hoće li pogled svrnuti na vas i milost vam iskazati! ⁹ Boga svoga ja uznosim, i duša moja hvali kralja nebeskoga, i radosno klikće veličini njegovoj: ¹⁰ tako neka kazuju svi i hvale ga u Jeruzalemu! Jeruzaleme, grade sveti! On će te

kazniti zbog djela sinova tvojih, ali će se opet smilovati sinovima pravednih. ¹¹ Podaj hvalu Gospodu zanosno i blagoslivljaj kralja vjekova da ti njegov Šator ponovno bude podignut uz veselje; ¹² da bi se u tebi obradovali prognani i da bi u tebi ljubav našli siromasi za sva pokoljenja. ¹³ Narodi će dolaziti izdaleka k imenu Gospoda Boga donoseći u rukama darove, darove za kralja nebeskoga: pokoljenja upravljat će ti radosne hvale. ¹⁴ Prokleti svi oni koji te mrze, blagoslovljeni zauvijek oni koji te ljube. ¹⁵ Veseli se i raduj se zbog sinova pravednih, jer će biti sakupljeni i blagoslivljat će Gospoda pravednih. Blaženi oni koji te ljube! Veselit će se zbog tvoga mira! ¹⁶ Blaženi svi koji se rastužiše zbog tvojih nesreća, jer će se radovati kad vide svu tvoju slavu i radovat će se uvijeke. Duša moja neka hvali Boga, kralja velikoga! ¹⁷ Jer će Jeruzalem biti obnovljen safirom i smaragdom, njegove zidine dragim kamenjem, tornjevi i bedemi čistim zlatom, a trgovi popločani berilom, dijamantom i dragim kamenjem iz Ofira. ¹⁸ Njegove će ulice kazivati: 'Aleluja!' i klicat će: 'Blagoslovjen Bog, uzvišen dovijeka.'"

14

¹ Tobit završi pohvalu. ² Bilo mu je pedeset i osam godina kad je oslijepio, a poslije osam godina opet je progledao. Nastavio je dijeliti milostinju i sveudilj se bojao Gospoda Boga te ga hvalio. ³ Doživio je duboku starost. Na samrti dozva k sebi sina i sinove sina svoga te kaza

Tobiji: "Sinko, uzmi djecu svoju: evo, ostario sam i već sam blizu da se odijelim od života. ⁴ Preseli se u Mediju, sinko, jer znam da će se sve dogoditi s Ninivom što je o njoj nagovijestio prorok Jona: bit će razrušena, a u Mediji bit će mir za neko vrijeme; naša braća koja se još nalaze u domovini bit će razasuta daleko od lijepo zemlje, Jeruzalem će opustjeti, a Dom Gospodnji koji se nalazi u njemu izgorjet će i bit će pust za neko vrijeme. ⁵ Ali će se Bog opet smilovati njima i vratit će ih u njihovu zemlju; onda će oni sagraditi hram, ali ne onakav kakav je bio prije, dok se ne ispunи određeno vrijeme. Poslije toga vratit će se iz krajeva progonstva i podići Jeruzalem s velikim počastima. I Dom Božji u njemu bit će sazidan od nadasve vrijedne građe za sva buduća pokoljenja, kao što su kazali za nj proroci: ⁶ svi će se narodi uistinu obratiti i bojat će se Gospoda Boga i pokopat će svoje idole; svi će narodi blagoslivljati Gospoda. ⁷ Onda će narod njegov hvaliti Boga, a Gospod će uzdići narod svoj i bit će radosni svi oni koji ljube Gospoda Boga u istini i pravdi vršeći milosrđe prema braći svojoj. ⁸ I tako, sine, otidi iz Ninive, jer će sve biti što je nagovijestio prorok Jona. ⁹ Ti pak drži zakon i zapovijedi, budi milosrdan i pravedan da ti bude dobro. Časno me pokopaj, a uza me pokopaj majku svoju. Poslije toga ne ostani više ni jednoga dana u Ninivi. ¹⁰ Sinko moj, razmotri što Aman učini Ahikaru koji ga je uzgojio: iz svjetla baci ga u tamu i tako zlim plati dobro njegovo. Ali Ahikar

bje spašen, a onoga stiže zaslužena kazna: siđe on u tminu. Ahikar dijeljaše milostinju i spasi se od smrtonosne zamke koju mu onaj priredi; u zamku Aman pade i poginu. ¹¹ Dakle, sinovi moji, vidite kakvu snagu ima milostinja i kako pravda spašava.” To rekavši, izdahnu. Bijaše mu sto pedeset i osam godina. Tobija mu priredi častan ukop. ¹² Kad Ana umrije, pokopa je uz oca, pa sa ženom i svojim sinovima krenu u Ekbatanu, k svome tastu Raguelu. ¹³ Tu doživje časnu starost, časno pokopa svoga tasta i punicu te naslijedi imutak njihov, kao što je naslijedio i očev. ¹⁴ Umrije u Ekbatani, u sto dvadeset i sedmoj godini života. Prije nego što je izdahnuo, doznao je za propast Ninive, koju razoriše Nabukodonozor i Asuer. Tako se prije smrti uzradova nad propašću Ninive.

**Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo**

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Mar 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7